

Naturvärdesinventering Södra Ekdalen

2019-10-11

: EKOLOGI GRUPPEN

Beställare: Salems kommun
Framställt av: Ekologigruppen AB
www.ekologigruppen.se
Telefon: 08-525 201 00
Granskningsversion: 2019-10-11
Uppdrags- och kvalitetsansvarig: Aina Pihlgren
Intern granskning av rapport: Johan Allmér 2019-10-01
Medverkande: Stina Hällholm
Foton: Om inget annat anges: Ekologigruppen AB
Illustrationer och kartor: Ekologigruppen AB
Internt projektnummer: 8162
Bilder på framsidan från Södra Ekdalen

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	5
Bakgrund och syfte	5
Avgränsningar	5
Metodik	6
Förstudie	6
Naturvärdesinventering SIS	6
Analys av ekologiska spridningssamband	6
Osäkerhet i bedömningen	6
Allmän beskrivning av området	7
Naturvårdsstatus och kommunala planer	7
Tidigare bedömningar/inventeringar	7
Naturvärden	8
Områden med naturvärden	8
Högsta naturvärde – naturvärdesklass 1	8
Högt naturvärde – naturvärdesklass 2	8
Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3	8
Visst naturvärde – naturvärdesklass 4	9
Naturvårdsarter	10
Skyddade arter	10
Rödlistade arter	11
Övriga intressanta naturvårdsarter	12
Naturvårdsintressanta träd	14
Grönstråk	15
Ekologisk känslighet	17
Naturtyper	17
Miljöer med ädellövträd	17
Skyddsvärda träd	17
Förslag till anpassningar och åtgärder	19
Referenser	20

Bilaga 1. Objektskatalog (hämta bilaga 1 från mall och klipp in med pdf utskrift av Ekodatabasen)

Bilaga 2. Metodbeskrivning för naturvärdesbedömning enligt SIS (mall på servern)

Sammanfattning

Ekologigruppen har på uppdrag av Salems kommun, genomfört en naturvärdesinventering i enlighet med SIS-standard, detaljeringsgrad medel vid Södra Ekdalen nära Rönninge, Salems kommun. Inventeringsområdet är ca 20 ha stort och utgörs av öppen gräsmark, trädklädd betesmark, alskog, ädellövskog, triviallövskog samt park och trädgård.

Inom inventeringsområdet har tre objekt med högst naturvärde (klass 2) påträffats. Två av objekten utgörs av naturtypen trädklädd betesmark och ett av naturtypen park och trädgård. Sju objekt med påtagligt naturvärde (klass 3) har påträffats och de utgörs av naturtyperna trädklädd betesmark, park och trädgård, triviallövskog med ädellövinslag, ädellövskog, lövsumpskog och triviallövskog. Tre objekt bedöms ha visst naturvärde (klass 4) och utgörs av naturtyperna park och trädgård och trädklädd kultiverad betesmark.

I området har tjugosju naturvårdsarter påträffats i samband med naturvärdesinventeringen. Ytterligare två arter finns noterade från området i en tidigare inventering. En majoritet av de påträffade naturvårdsarterna är knutna till äldre lövträd och till betesmarker. Några arter är knutna till gamla tallar. Inom planområdet förekommer åtta skyddade arter, sex rödlistade arter, fyra signalarter, åtta indikatorarter och en typisk art.

I området förekommer även flera gamla träd, främst jätteekar men även äldre tallar.

För att förstärka de gröna samband som finns mellan de nyckelbiotoper som finns norr om planområdet med naturvärden vid sjön Uttrans strand föreslås att befintliga områden med höga naturvärden inom planområdet sparas och förstärks. Till exempel behöver flera av de gamla jätteekarna norr om Uttringe gårdsväg friställas. De trädklädda betesmarkerna kan glesas ut för att skapa gläntor och öppna ytor som gynnar fladdermöss och betesmarksarter. Sambanden mellan naturvärden norr om Uttringe gårdsväg och naturvärdena vid Uttrans strand kan även förstärkas genom att skapa busk- och brynmiljöer på den gamla åkermarken.

Naturvärdesinventeringen bör kompletteras med en inventering av skyddsvärda träd och eventuellt med en fågelinventering under häckningssäsong.

Inledning

Bakgrund och syfte

Ekologigruppen har på uppdrag av Salems kommun, genomfört en naturvärdesinventering (NVI) i enlighet med SIS-standard (SS 199000:2014), detaljeringsgrad medel vid Södra Ekdalen nära Rönninge, Salems kommun. Inventeringsområdets läge och avgränsning framgår av figur 1.

Målet med utredningen har varit att sammanställa kunskap om områdets naturvärden. Syftet har varit att skapa ett kunskapsunderlag för att kunna beakta ekologiska aspekter i arbetet med planprogrammet för Södra Ekdalen.

Ansvarig för denna rapport har varit Aina Pihlgren och uppdrags- och kvalitetsansvarig var densamma. I arbetet också har Stina Hällholm (fältinventering och rapport) medverkat. Uppdraget har genomförts under perioden augusti till september 2019.

Figur 1. Inventeringsområdets läge (grön rektangel). I den infällda bilden visas en detaljerad kartbild över inventeringsområdet (röd linje).

Avgränsningar

Kartläggning av värden för friluftsliv, kartering av värdefulla träd, geologiska värden, rekreation samt ekologiska spridningssamband ingår inte i detta uppdrag. Det ingår inte i detta uppdrag att utreda konsekvenser av eventuell exploatering eller ge förslag till kompensationsåtgärder.

Bedömning av art- och biotopvärde

Bedömningsgrunden för biotopvärde omfattar två underliggande aspekter: biotopkvalitet samt sällsynthet. I aspekten sällsynthet vägs även eventuella hot mot biotopen in.

I bedömningsgrunden för artvärde ingår fyra aspekter: förekomst av naturvårdsarter (se nedan), rödlistade arter, hotade arter och artrikedom.

Biotop- och artvärdet bedöms var för sig på en fyrgradig skala (obetydligt, visst, påtagligt och högt).

Metodik

Förstudie

Befintlig kunskap om området biologiska värden har eftersökts i följande databaser:

- Artportalen (2019-09-25)
- Skogens pärlor (Skogsstyrelsen, 2019-09-25)
- Historiska kartor (Lantmäteriet, 2019-09-25)
- Skyddad natur (Naturvårdsverket 2019-09-25)
- Länsstyrelsens GIS sidor (2019-09-25)

Fullständiga webbadresser eller litteraturhänvisning finns i rapportens källförteckning.

Naturvärdesinventering SIS

Centralt i metodik enligt SIS är bedömning av biotop- och artvärde (se faktaruta) som tillsammans ger naturvärdet på naturvärdesobjektet. Vid inventeringen av biotopvärden kartlades förekomst av ekologiskt värdefulla biotoper och strukturer, som till exempel förekomst av gamla träd, gammal skog, död ved och hålträd mm. För att kartlägga artvärdet inventeras förekomst av rödlistade arter och andra naturvårdsarter. Särskild fokus lades på artgrupperna kärlväxter, fåglar, vedsvampar, mossor och lavar, insekter, samt spår och gnag av insekter i ved och bark, som är särskilt viktiga i de naturtyper som förekommer i området. Utifrån inventeringsresultatet avgränsades ett antal områden med naturvärden. En mer detaljerad beskrivning av metod framgår av bilaga 2. I denna bilaga framgår också de justeringar som gjorts av SIS bedömningsgrunder för exempelvis vanlig förekommande hotade arter som exempelvis ask och kungsfågel.

Fältbesök genomfördes den 6 september 2019.

Analys av ekologiska spridningssamband

För att analysera biologiska spridningssamband och grön infrastruktur har befintligt underlagsmaterial använts. Ny detaljerad kunskap om området natur som erhållits under uppdraget har också använts för att analysera områdets funktion som spridningszon. Någon ny dataanalys av spridningssambanden har inte ingått i uppdraget.

Osäkerhet i bedömningen

Området besöktes i fält den 6 september 2019. Artvärde är framför allt bedömda med utgångspunkt från förekomster av kärlväxter, mossor, lavar, fleråriga vedsvampar och marksvampar. Insekter har endast inventerats genom eftersök av flyghål och gnagspår. Häckande naturvårdsarter fåglar kunde inte inventeras på grund av årstiden. Naturvärdesinventeringen kan trots detta bedömas som säker, då huvuddelen av förekomsten av naturvårdsarter som bedöms kunna förekomma har identifierats och artrikedom har således kunnat uppskattas.

Allmän beskrivning av området

Inventeringsområdet är ca 20 ha stort och utgörs av öppen gräsmark, trädklädd betesmark, alskog, ädellövskog, gårdsmiljö och flera tomter/trädgårdar. Området har tidigare varit mer öppet än i dag, se flygbild i figur 2.

Figur 2. Flygfoto från utredningsområdet från år 1960. Fotot är hämtat från Lantmäteriets historiska kartarkiv.

Naturvårdsstatus och kommunala planer

Inventeringsområdet angränsar i norr till två stycken registrerade nyckelbiotoper för ädellövskog och lövskogslund. Ett generellt strandskydd gäller från Uttrans strandlinje och 100 m upp på land. Området ingår inte i något naturreservat eller Natura 2000 område och inga objekt inom området finns utpekade i Ängs- och Betesinventeringen (TUVA). Salems kommuns översiktsplan 2030 behandlar inventeringsområdet på flera punkter där det benämns som ett förändringsområde.

Strax norr om Uttringe gårdsväg finns ett gravfält med flera fornlämningar och vid Uttringe gård finns lämningar från en park/trädgårdsanläggning samt lämningar från en gårdstomt.

Tidigare bedömningar/inventeringar

En naturvärdesinventering gjordes i området 2012 (Adoxa 2012). En svampinventering genomfördes 2008 i ett angränsande område, Källdalen-Ekdalen, och flera fynd av naturvårdsintressanta svampar finns dokumenterade från det området (Andersson, 2008).

En riktad fladdermusinventering har genomförts i området av Ekologigruppen 2019 och resultaten redovisas i en separat rapport. Fynden har tagits i beaktande vid bedömning av naturvärden i den här rapporten.

Naturvärden

Naturvärdesklasser

Följande

naturvärdesklasser finns (SIS standard SS 199000:2014):

Högsta naturvärde, naturvärdesklass 1.

Störst positiv betydelse för biologisk mångfald

Högt naturvärde, naturvärdesklass 2.

Stor positiv betydelse för biologisk mångfald.

Påtagligt naturvärde, naturvärdesklass 3.

Påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald.

Visst naturvärde, naturvärdesklass 4.

Viss positiv betydelse för biologisk mångfald

Området har inventerats och klassats enligt SIS-standard för naturvärdesinventering (NVI, metodbeskrivning bilaga 3). Det huvudsakliga syftet med en NVI är att beskriva och värdera naturområden (objekt) av betydelse för biologisk mångfald.

Naturvärdesinventeringen resulterar i avgränsning av områden och naturvärdesklassning, samt objektbeskrivningar av avgränsade så kallade naturvärdesobjekt. Områdets naturvärden redovisas i karta, figur 3. I bilaga 1 redovisas respektive objekts naturvärde i detalj och här finns också bilder från varje objekt. Nedan presenteras resultatet av naturvärdesinventeringen.

Tre objekt med högt naturvärde, sju objekt med påtagligt naturvärde och tre objekt med visst naturvärde har urskilts. Objekt med högsta naturvärde finns inte i området.

Områden med naturvärden

Högsta naturvärde – naturvärdesklass 1

I denna klass bedöms varje område vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.

I inventeringsområdet har inga objekt med högsta naturvärde (klass 1) identifierats. I värdeklassen förekommer främst naturtyper som är hotade ur ett nationellt eller internationellt perspektiv (Natura 2000-naturtyper).

Högt naturvärde – naturvärdesklass 2

I denna klass bedöms varje område vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

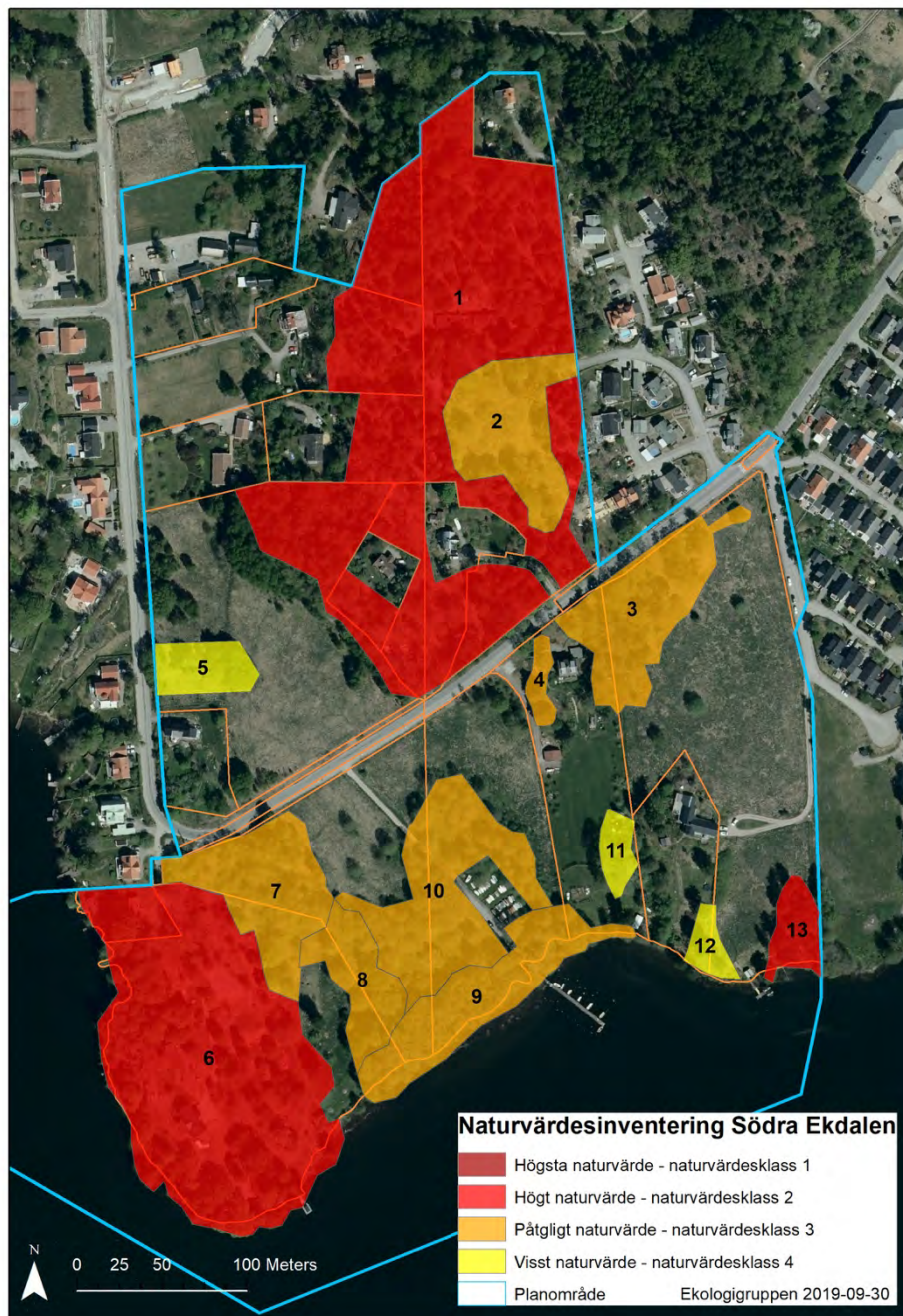
I inventeringsområdet har tre objekt med högst naturvärde (klass 2) påträffats (figur 3). Två objekt utgörs av naturtypen trädklädd betesmark (objekt 1 och 13, figur 3) och de bedöms ha ett påtagligt artvärde och högt biotopvärde respektive högt artvärde och påtagligt biotopvärde. Ett objekt, Uttringe gård, utgörs av naturtypen park och trädgård/gårdsmiljö och bedöms ha ett påtagligt artvärde och högt biotopvärde (objekt 6, figur 3). Det betyder att det förekommer ett flertal skyddsvärda arter i samtliga dessa objekt. Vidare så förekommer flera strukturer viktiga för biologisk mångfald, såsom gamla och grova träd samt död ved.

Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3

I denna klass bedöms inte varje objekt behöva vara av betydelse för biologisk mångfald på varken regional, nationell, eller global nivå, men bedöms vara av särskild betydelse för att den totala arealen av dessa områden ska kunna bibehållas. Ekologigruppen tolkar det som att denna värdeklass är av för betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på kommunal nivå.

I inventeringsområdet har sju objekt med påtagligt naturvärde (klass 3) påträffats (figur 3). Objekten utgörs av naturtyperna trädklädd betesmark (objekt 3), park och trädgård (objekt 4), triviallövsskog med ädellövinslag (objekt 5), ädellövsskog (objekt 8), lövsumpskog (objekt 9) och av triviallövsskog (objekt 10). Majoriteten av objekten bedöms ha ett visst artvärde och ett visst biotopvärde.

Det betyder att det förekommer naturvårdsarter men att arter med högt indikatorvärde inte är vanligt förekommande. De biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.

Figur 3. Karta över naturvärdesobjekt inom inventeringsområdet.

Visst naturvärde – naturvärdesklass 4

Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det är av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras. Ekologigruppen tolkar det som att denna värdeklass är av för betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på lokal nivå.

I inventeringsområdet har tre objekt visst naturvärde på träffats (figur 3). Objekten utgörs av naturtyperna park och trädgård och trädklädd kultiverad betesmark och bedöms ha visst biotopvärde och obetydligt artvärde.

Naturvårdsarter

Förekomster av skyddade arter, rödlistade arter och arter med högt eller mycket högt indikatorvärde finns listade i tabell 1 – 3.

I området har tjugosju naturvårdsarter (se faktaruta) påträffats i samband med naturvärdesinventeringen. Ytterligare två arter finns noterade från området i en tidigare inventering (Adoxa 2012). En majoritet av de påträffade naturvårdsarterna är knutna till äldre lövträd och betesmarker. Några arter är knutna till gamla tallar.

Naturvårdsart

Naturvårdsarter är utpekade i olika inventeringar och sammanhang. Bland dessa kan nämnas *rödlistade arter*, *typiska arter* (arter som indikerar gynnsam bevarandestatus i naturtyper listade i habitatdirektivet), *skogliga signalarter* (utpekade i Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventeringsmetodik), *Ångs- och betesmarksarter* (utpekade i Jordbruksverkets Ångs- och betesmarksmetodik), samt Ekologigruppens *egna indikatorarter*. Naturvårdsarter innefattar även enligt Artskyddsförordningen *skyddade arter*.

Naturvårdsarterna delas av Ekologigruppen in i olika indikatorartskategorier med klasserna mycket högt, högt, viss och ringa. Arter med mycket högt indikatorvärde är antingen ovanliga rödlistade eller hotade arter, eller arter som i sig gör att området är skyddsvärt. Ringa indikatorvärde används exempelvis för arter som är naturvårdsarter på grund av rödlistning men som är så vanliga att de inte indikerar särskilt artrika förhållanden.

Skyddade arter

I området förekommer åtta arter som är skyddade enligt svensk lag. Två arter är skyddade enligt § 9 artskyddsförordningen (ASF). Sex arter är skyddade enligt § 4 artskyddsförordningens. Förekomsterna av arterna redovisas nedan, samt i tabell 1.

Arter listade i § 4 i Artskyddsförordningen

Fem fladdermusarter som är skyddade enligt 4 § artskyddsförordningen har noterats inom utredningsområdet (tabell 1). Förutom att arterna är fridlysta så är det också förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats, samt att avsiktligt störa, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder.

Alla vilda fågelarter är skyddade i svensk lag enligt Artskyddsförordningen § 4, men arter markerade med B i bilaga 1 till artskyddsförordningen, rödlistade arter samt sådana arter som uppvisar en negativ trend prioriteras i skyddsarbetet och vid tillämpningen av förordningen (Naturvårdsverket 2009).

Spillkråka (*Dryocopus martius*) (NT). Arten hördes i objekt 1 vid inventeringen (tabell 1). Den är tämligen allmän i större sammanhängande skogsområden men saknas ofta i tätbebyggda områden. Spillkråka omfattas av fågeldirektivets bilaga 1 och är rödlistad i kategorin nära hotad (NT). Arten lever i barr- och blandskogar och är alltid beroende av grova träd för häckningen (ArtDatabanken 2018). Bedömningen är att en fågelinventering bör göras under häckningssäsong för att utreda om arten häckar inom planområdet.

Fågeldirektivet

(rådets direktiv 79/409/EEG) omfattar alla vilda fågelarter som förekommer naturligt inom EU och gäller för fåglar samt deras ägg, bon och livsmiljöer. Syftet är att återskapa arternas populationer på en nivå "som svarar mot ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov". Det ska ske genom åtgärder riktade mot arterna och deras livsmiljöer (Naturvårdsverket 2009).

Tabell 1. Skyddade arter med påvisad och sannolik förekomst i utredningsområdet.

Svenskt namn	Skydd	Förekomst	Indikatorvärde	Källa
Liljekonvalj	9 § Artskyddsförordningen	Objekt 1, 3, 4, 6	Ringa	Ekologigruppen 2019
Gullviva	9 § Artskyddsförordningen	Objekt 6	Visst	Ekologigruppen 2019
Spillkråka	4 § Artskyddsförordningen	Objekt 1	Högt	Ekologigruppen 2019
Dvärgpipistrell	4 § Artskyddsförordningen	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10	Visst	Ekologigruppen 2019
Nordfladdermus	4 § Artskyddsförordningen	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10	-	Ekologigruppen 2019

Större brunfladdermus	4 § Artskyddsförordningen	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10	Högt	Ekologigruppen 2019
Tajgafladdermus/ Mustaschfladdermus	4 § Artskyddsförordningen	1, 2, 6, 9, 10	Högt	Ekologigruppen 2019
Vattenfladdermus	4 § Artskyddsförordningen	6, 9, 10	Högt	Ekologigruppen 2019

6 § Förbud gällande grod- och kräldjur

Inga grod- eller kräldjur noterades i området vid inventerings tillfället.

§ 9 Förbud gällande uppgrävning av kärlväxter

Liljekonvalj och gullviva förekommer inom inventeringsområdet och de är skyddad enligt § 9 i artskyddsförordningen. Enlig förordningen är det förbjudet att gräva eller dra upp exemplar av växter med rötterna, och plocka eller på annat sätt samla in exemplar av växter för försäljning eller andra kommersiella ändamål.

Rödlistade arter

Sex rödlistade arter noterades från området vid denna inventering (tabell 2). Tre av dessa rödlistade arter; talticka, svartöra och rutskind tillhör hotkategorin nära hotade arter (NT). Två arter, ask och tallharticka, är starkt hotade (EN) och en art, skogsalm, tillhör den högsta hotkategorin akut hotade arter (CR).

Ask (*Fraxinus excelsior*) (EN) förekommer som större träd i objekt 11 och som yngre träd i objekt 6, 7 och 8. Arten är rödlistad på grund av en vindburen svampsjukdom som drabbar träden (askskottsjukan). Genetisk variation inom populationerna bör öka motståndskraften mot askskottsjukan och därför är det viktigt att bevara askar där det är möjligt. Många naturvårdsarter bland skalbaggar, vedsvampar och lavar är knutna till ask. Arten har endast högt indikatorvärde när det rör sig om gamla individer.

Skogsalm (*Ulmus glabra*) (CR) förekommer i objekt 1. Arten indikerar sena successionsstadier i ädellövskog och därmed artrika förhållanden. Skogsalm är kraftigt påverkad av almsjukan och idag är större delen av det svenska beståndet drabbat vilket är orsaken till att den har klassats som akut hotad (CR). Det finns ännu ingen känd resistens mot sjukdomen och det är stor risk att endast isolerade bestånd har någon framtid. Observationer och förutsägelser baserade på tillståndet i Europa indikerar att skogsalmens population i Sverige kan minska med upp emot 90 % under de kommande tio åren. Arten har endast högt indikatorvärde när det rör sig om gamla individer.

Tallharticka (*Onnia triquetra*) (EN) påträffades med två fruktkroppar på rötterna på en grov tall i objekt 13. Tallharticka är en vedsvamp som orsakar vitröta hos levande tallar. Fruktkropparna växer vid basen på trädstammar och på rötter. Arten gynnas av solljus och värme i gamla luckiga skogsmiljöer.

Talticka (*Phellinus pini*) (NT) påträffades på ett träd med en fruktkropp i objekt 6. Arten växer i kärnveden av levande gamla tallar. Trädet är vanligen gamla, över 150 år, men den kan även förekomma på yngre tallar. När arten förekommer i gammal tallskog med ett stort inslag av gamla träd kan den uppträda på många träd. I yngre tallskogar eller där det endast förekommer enstaka gamla tallar hittar man oftast taltickan på något enstaka träd. Talticka förekommer ganska allmänt i Stockholms län.

Svartöra (*Auricularia mesenterica*) (NT) påträffades med ett exemplar i objekt 1. Arten är en nedbrytande gelésvamp som växer på grov ved av ädellövträd, främst alm men i andra hand ask och mycket sällan på lönn och andra lövträd. Arten verkar föredra fuktiga-skuggiga förhållanden och är ännu i vissa delar av landet en karaktärsart i alm- och asklundar.

Rödlistan - Rödlistkategorier

Rödlistan för Sverige utarbetas av ArtDatabanken. Rödlistan anger olika arters risk att dö ut från Sverige. Arterna listas i olika rödlistkategorier beroende på artens status. Det finns sju kategorier: (RE) försvunnen, (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) nära hotad, (LC) livskraftig, (DD) kunskapsbrist.

Rutskinn (*Xylobolus frustulatus*) (NT) påträffades med ett exemplar i objekt 1. Rutskinn lever som vednedbrytare på främst gammal, grov ek där den orsakar kärnröta i stam och grova grenar. Den bildar fruktkroppar på grova barklösa grenar på trädet. Fruktkroppsbildningen fortsätter under många år på fallna grova grenar och på fallna stammar där mer än meterlånga fruktkroppsstråk kan bildas på den nakna veden.

Tabell 2. Rödlistade arter med förekomst inom området.

Rödlistkategorier (R.K.): NT - Nära hotad, VU - Sårbar, Starkt hotad - EN, CR - Akut hotad

Svenskt namn	Artgrupp	Förekomst	Indikatorvärde	R.K.	Källa
Ask	Kärlväxter	Objekt 6, 7, 8, 11	Ringa	EN	Ekologigruppen 2019
Skogsalm	Kärlväxter	Objekt 1	Visst	CR	Ekologigruppen 2019
Tallharticka	Storsvampar	Objekt 13	Mycket högt	EN	Ekologigruppen 2019
Svartöra	Storsvampar	Objekt 1	Mycket högt	NT	Ekologigruppen 2019
Rutskinn	Storsvampar	Objekt 1	Mycket högt	NT	Ekologigruppen 2019
Tallticka	Storsvampar	Objekt 6	Mycket högt	NT	Ekologigruppen 2019

Figur 4. Fotografiet visar tallharticka (EN), som hittades med två fruktkroppar på rötterna av en gammal tall i objekt 13.

Övriga intressanta naturvårdsarter

Förutom de rödlistade arterna hittades tretton naturvårdsintressanta arter, (tabell 3). Fyra av arterna; **granbarkgnagare**, **brun nållav**, **myskmadra** och **ormbär** är klassade som signalarter av Skogsstyrelsen. Fyndet av myskmadra är sannolikt en förvildad trädgårdsrymling. Åtta av arterna; **brudbröd**, **gulmåra**, **gökärt**, **liten blåklocka**, **stor blåklocka**, **tjärblomster**, **ängshavre** och **ärenpris** indikerar ängs- och betesmarker. **Majbräken** är typisk art för svämlövkog. Två ytterligare arter finns beskrivna ifrån en tidigare inventering 2012 (Adoxa, 2012) och det är **rankstarr** och **missne** som enligt uppgift förekommer i objekt 9.

Tabell 3. Naturvårdsarter påträffade i undersökningsområdet.

Svenskt namn	Artgrupp	Förekomst	Indikatorvärde	Källa
Granbarkgnagare	Insekter	Objekt 1	Högt	Ekologigruppen 2019
Brun nållav	Lavar	Objekt 1	Högt	Ekologigruppen 2019
Gökärt	Kärlväxter	Objekt 1, 3, 4, 12, 13	Visst	Ekologigruppen 2019
Gulmåra	Kärlväxter	Objekt 1, 3, 4, 6, 13	Visst	Ekologigruppen 2019
Brudbröd	Kärlväxter	Objekt 1, 3, 13	Högt	Ekologigruppen 2019
Liten blåklocka	Kärlväxter	Objekt 1, 6	Visst	Ekologigruppen 2019
Stor blåklocka	Kärlväxter	Objekt 3, 13	Visst	Ekologigruppen 2019
Myskmadra	Kärlväxter	Objekt 1	Mycket högt	Ekologigruppen 2019
Missne	Kärlväxter	Objekt 9	Högt	Adoxa 2012
Majbräken	Kärlväxter	Objekt 9	Visst	Ekologigruppen 2019
Ormbär	Kärlväxter	Objekt 8	Visst	Ekologigruppen 2019
Rankstarr	Kärlväxter	Objekt 9	Högt	Adoxa 2012
Tjärblomster	Kärlväxter	Objekt 13	Visst	Ekologigruppen 2019
Ängshavre	Kärlväxter	Objekt 3, 4, 13	Visst	Ekologigruppen 2019
Ärenpris	Kärlväxter	Objekt 1, 2, 3, 5, 6, 12, 13	Visst	Ekologigruppen 2019

Naturvårdsintressanta träd

Naturvårdsintressanta träd

Generellt kan sägas att ju äldre träd tillåts bli, desto fler skrymslen och vrår finns på dem. Ett gammalt träd har ofta utvecklade strukturer som gynnar biologisk mångfald. Exempel på sådana strukturer är stamhåligheter, vedblottor och döda grenar som kan bli hemvist för många arter. Många organismer är helt beroende av dessa mikrohabitat för sin överlevnad. Eftersom gamla träd generellt sett är en bristvara i dagens skogar är många arter knutna till dessa strukturer hotade. Gamla träd är oftare vid sämre vitalitet än unga, och sjuka träd som börjat angripas av olika arter insekter och vedsvampar har generellt högre naturvärden än friska träd. Sammanfattat kan man säga att ju äldre ett träd tillåts bli desto högre naturvärden kommer det att få.

Naturvårdsverket (2004) definierar särskilt skyddsvärda träd som:

- Jätteträd; träd ≥ 1 meter i diameter.
- Mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- Grova hålträd; träd $\geq 0,4$ meter på det smalaste stället upp till brösthöjd med utvecklad hålighet i stam (eller gren)

Ekologigruppen (2017) har kompletterat denna klass med två ytterligare klasser:

- Skyddsvärda träd; exempelvis gamla träd (för tall gäller över 150 år), träd med förekomster rödlistade arter, eller hålträd som inte är grova
- Värdefulla träd; utgörs främst av träd som kan utgöra ersättare till skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd. Exempel på värdefulla träd är nästan gamla träd (för tall gäller över 100 år), grova träd samt träd med förekomster naturvårdsarter som inte är rödlistade. Träd av ask och almar klassas högre än andra trädslag då dessa är starkt hotade, och således har högt skyddsvärde även för unga, livskraftiga träd.

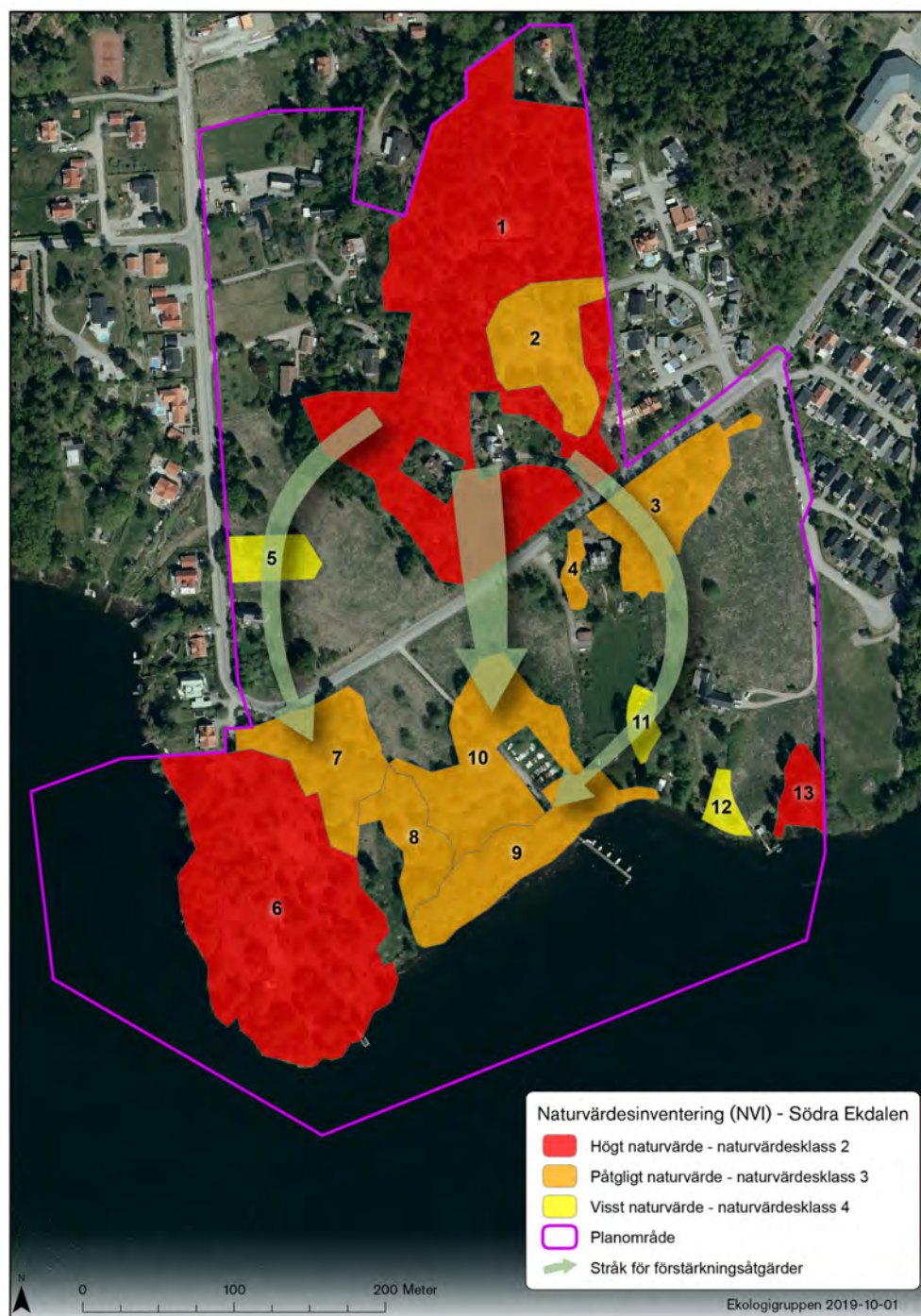
Inom planområdet förekommer flera gamla träd, främst jätteeckar, som faller under definitionen för särskilt skyddsvärda träd, dessa förekommer främst inom delområde 1 och 6. Om träden är 200 år eller äldre är de skyddade, man bör då ha samråd med länsstyrelsen om de ska avverkas (Naturvårdsverket 2016). Vid inventeringen har ingen provborrning av gamla träd gjorts vilket är nödvändigt för att fastställa deras ålder mer exakt.

Grönstråk

Inom planområdet för Södra Ekdalen finns två större områden med högt naturvärde, objekt 1 och objekt 6. Naturvärdena i båda objekten är knutna till äldre ädellövträd som ek och alm samt även till äldre tallar. I fältskiktet förekommer även flera ängs- och betesmarksarter. Strax norr om planområdet finns två nyckelbiotoper, en ädellövskog och en lövskogslund och i båda områdena förkommer gamla ekar (Skogsstyrelsen). Flera arter av fladdermöss förekommer inom planområdet och flest arter finns längs strandlinjen vid Uttringe gård och vidare mot båtbyggnad samt i objekt 1.

För att förstärka de gröna samband som finns mellan nyckelbiotoperna norr om planområdet och de naturvärden som finns vid Uttringe gård föreslås följande:

- Undanta objekt 1 och objekt 3 från bebyggelse i så stor utsträckning som möjligt.
- Naturvårdsgallra runt äldre ädellövträd, främst jätteeckar, i objekt 1
- Skapa gläntor och små öppna partier inom objekt 1 för att gynna fladdermöss och ängs- och betesmarks arter i fältskiktet.
- Förstärk de gröna samband som finns mellan den norra och den södra delen av planområdet. I första hand föreslås att sambanden mellan objekt 1 och objekt 10 stärks genom att plantera in buskar och skapa brynmiljöer på den gamla åkermarken, se figur 5. I andra hand kan de gröna sambanden även förstärkas mellan objekt 3 och 11 och vidare mot strandmiljöerna i objekt 9. Ytterligare ett alternativ är att förstärka sambanden mellan objekt 1 och 7 via objekt 5.
- Undvik belysning i de gröna stråken eftersom flera arter fladdermöss är känsliga för ljus och vissa arter helt undviker upplysta områden.

Figur 5. Kartan visar förslag på var förstärkningsåtgärder kan göras för att stärka de gröna sambanden inom planområdet.

Ekologisk känslighet

Förenklat sett kan man säga att ett områdes naturvärden beror på hur länge en miljö har fått bestå. Utifrån detta resonemang går det att översätta ungefär hur lång tid det tar för ett område att utveckla de olika naturvärdesklasserna i en naturvärdesbedömning (figur 6).

Generellt kan sägas att områden med lägre naturvärden inom området kan återskapas inom andra delar av området. Utveckling av höga naturvärden förutsätter dessutom en väl fungerande gröns infrastruktur. Om arter inte kan sprida sig så utvecklas inte mångfalden i samma med tiden som illustreras i figur 4.

Värdefulla och grova träd som finns inom utredningsområdet utgör en viktig bas för den nya/tillkommande grönstrukturen om delar av området i ett senare skede skulle bebyggas. Lägre naturvärden som går förlorade vid en eventuell bebyggelse kan kompenseras för genom att skapa nya, likartade naturmiljöer i den nya stadsstrukturen eller i intilliggande områden. Högre naturvärden, särskilt sådana värden som är knutna till exempelvis gamla träd och skogsmiljöer med lång kontinuitet går som regel inte att återskapa eller kompensera för och bör inte bebyggas. Dessa miljöer är mycket känsliga för ingrepp och uppkommen skada på naturvärdena bedöms vara irreversibel.

Figur 6. Schematisk beskrivning av hur miljöns kontinuitet över tid och naturvärde kan hänga ihop.

Naturtyper

För samtliga naturtyper gäller att ju högre naturvärde desto känsligare är de. Ett av de största hoten för biologisk mångfald förutom exploatering av värdefulla miljöer, är fragmentering (d v s uppsplittring) av naturmiljöer av en viss naturtyp, samt påverkan på spridningssamband genom anläggande av vägar eller bebyggelse. Denna aspekt har inte ingått i detta uppdrag och behandlas därför inte i detalj i förslag nedan.

Miljöer med ädellövträd

Ädellövträdmiljöer förekommer på flera platser inom planområdet, och dessa är känsliga för avverkning. De kan också vara känsliga för igenväxning, varför det inom vissa objekt kan bli aktuellt med friställning av gamla ädellövträd för att öka solinstrålning på stammarna, något som gynnar många ovanliga epifyter.

- Ädellövskogar är känsliga för exploateringar där gamla träd avverkas
- Ädellövträd kan vara hotade av igenväxning och ökad beskuggning om de tidigare stått öppet.
- Gamla ädellövträd kan vara känsliga för bebyggelse som anläggs för nära träden, likaså trädens rotsystem. Eventuell bebyggelse bör placeras minst 5-10 meter från kronkanten för att inte skada trädens grenar och rötter och för att stammarna ska bli solbelysta.

Skyddsvärda träd

Om en tall får växa fritt blir den normalt mellan 250–400 år gammal. Det finns dock exemplar som blivit över 600 år gamla. Även efter att träden dött har de stort värde för den biologiska mångfalden eftersom många insekter, andra småkryp och svampar trivs i döda tallar och en del djur och fåglar fortsatt kan bo i dess bohålor. Insekterna utgör dessutom föda åt hackspettar. De flesta tallar i Mellansverige idag avverkas innan de blir 100 år. En mycket liten andel, kanske mindre än 1% av träden blir idag över 200 år gamla och får stå kvar som döda. I en obrukad naturskog skulle över hälften av träden uppnå denna ålder. Utarmningen av den biologiska mångfalden är tillsammans med

klimatförändringen den största miljöutmaningen i världen idag. I Sverige är det just det faktum att äldre skog försvinner en stor orsak till utarmningen. Det bör också nämnas att det ofta är i mer tätortsnära miljöer man idag hittar gammal tallskog. I det storskaliga skogsbruket, utanför skyddade områden, är det mesta redan avverkat.

Man bör beakta följande vid exploatering av skyddsvärda träd:

- Gamla, solbelysta träd är känsliga för bebyggelse intill träden om bebyggelsen skuggar dessa. Flera rödlistade insektsarter kräver solbelysta träd som livsmiljö.
- Gamla träd och så kallade ersättningsträd till dessa måste finnas kontinuerligt inom områdena för att värdena ska kunna finnas kvar.
- Träds rotsystem kan också skadas av bebyggelse som anläggs alldeles för nära intill träden.

Förslag till anpassningar och åtgärder

När obebyggd mark tas i anspråk finns risk att värdefulla naturområden och biotoper för olika arter försvinner, vilket innebär en förlust av biologisk mångfald (Länsstyrelsen i Stockholms län, 2016). Därför är det nödvändigt att redan i ett tidigt skede i en exploateringsprocess ta hänsyn till naturvärden och biologisk mångfald. Detta regleras bland annat enligt Miljöbalken 1.1, 2.3 och 3 samt Plan och bygglagen 1.1 och 2.2.

Bebyggelse av områden med skyddsvärda arter regleras av Artskyddsförordningen.

Ny bebyggelse bör utformas på ett sätt så att biologisk mångfald har förutsättningar att finnas kvar och att spridning av arter fortsättningsvis är möjlig. I det inventerade området finns höga naturvärden i form av stor förekomst av skyddsvärda träd, skyddade och hotade arter och naturtyper som är regionalt sällsynta. Dessa miljöer och arter har utvecklats under lång tid och är svåra att återskapa.

Efter att områdena har exploaterats finns hot för de kvarvarande, lämnade miljöerna. Ett högre besöksstryck från boende i området kan komma att leda till slitage på ytliga rötter som kan komma att skada träd. Även nyrekrytering av träd kan hämmas av ett ökat tramp/besöksstryck i området.

Nedan ges förslag till åtgärder för att minimera planens påverkan på den biologiska mångfalden.

- **Bevara områden av högt naturvärde, klass 2.** För att gynna biologisk mångfald i området bör delområden som har högt naturvärde undantas från eventuell exploatering. En skyddszon bör helst lämnas runt dem.
- **Ta stor hänsyn till områden med påtagligt naturvärde, klass 3 i planeringen.** Områden med påtagligt värde, klass 3, bör sparas i så stor utsträckning som möjligt.
- **Beakta ekosystemtjänster i planering och gestaltning.** Detaljplanen kommer sannolikt innebära att viss del naturmark tas i anspråk, vilket minskar utrymmet för ekosystemtjänster, främst tjänsten biologisk mångfald, på en lokal nivå. För att minska påverkan på den biologiska mångfalden bör gestaltning av hus och nyttjandet av verktyget grönytefaktor (GFY) ge förutsättningar för bevarande av och tillhandahållande av nya ekosystemtjänster i området. Detta kan till exempel ske genom gröna biotopk, utformning av gårdar med biotopträdgårdar, värdeskapade växtlighet, samt småmiljöer för insekter och groddjur i stödmurar, lekmaterial och andra landskapselement.
- **Visa hänsyn i områden med rödlistade arter och naturvårdsarter med mycket högt indikatorvärde.** Förekomster av rödlistade arter och arter med högsta indikatorvärde bör i möjligaste mån skyddas från exploatering och hänsyn bör tas till förekomsterna vid skötsel av området.
- **Kartera skyddsvärda träd i områden som planeras för exploatering så att träden bevaras genom god planering.**
- **Bevara värdefulla träd vid bebyggelse.** Anpassa bebyggelse så att värdefulla tallar och ekar i möjligaste mån sparas och skyddas i planen. Undvik att kompaktera jorden under trädens kronor under byggtiden då rotsystemen annars kan skadas.

Övriga anpassningar under anläggningstiden

Ny bebyggelse, anslutningsvägar och andra ytor bör planeras så att intrång i naturmark som ska vara kvar i området minimeras och skyddsvärda träd kan sparas. Särskilda ansträngningar bör göras för områdets äldre ädellövträd och äldre tallar. Observera att trädens rötter är känsliga för påverkan av schakt, och att rötterna når lika långt ut som trädkronan. Frilagda rötter skall inte grävas/slitas av utan bör beskäras och täckas över för att bevara fukten.

Nedtagna större trädstammar bör företrädesvis sparas i området och placeras ut på plats eller i närområdet, i form av så kallade faunadepåer. Död ved är en värdefull resurs som gynnar många arter.

Referenser

Tryckta källor

Adoxa Naturvård, 2012. Naturvärdesbedömning av naturområde Södra Ekdalen, Salems kommun augusti 2012.

Andersson, M. 2008. Svampar i tätortsnära skogar – exempel från Salems kommun. Svensk Mykologisk Tidskrift 29 (3):26-32.

Ekologigruppen: Metodik för inventering av skyddsvärda träd

Gärdenfors. Ed. 2015. Rödlistade arter i Sverige.

Naturvårdsverket 2008. Inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet.

Naturvårdsverket 2004. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Rapport / Naturvårdsverket 5411.

Naturvårdsverket, 2009. Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser.

Naturvårdsverket. 2016. [Samråd om åtgärder på särskilt skyddsvärda träd](#)

Norén, M., Nitare, J., Larsson, A., Hultgren, B. & Bergengren, I. 2002. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Skogsstyrelsen. 2000. Signalarter: indikatorer på skyddsvärd skog.

Digitala källor

ArtDatabanken, uttag av rödlistade arter

ArtDatabanken Artfakta för de påträffade arterna. <http://artfakta.artdatabanken.se>

Artportalen. Sökning med polygon inom och strax utanför området, alla artgrupper.

Länsstyrelsen i Stockholms län. <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se>

Lantmäteriet. <https://kso.etjanster.lantmateriet.se>

Bilaga 1. Objektskatalog

I denna objektskatalog beskrivs de enskilda delobjekt (naturvärdesobjekt) som avgränsats vid naturvärdesinventeringen. Beskrivningen uppfyller de krav på dokumentation som ställs enligt SIS-standard SS 199000:2014 för naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI). Om bedömning av ekologiska spridningssamband ingått i uppdraget så redovisas detta också i objektskatalogen. Karta som visar respektive delobjektets läge och utbredning finns redovisad i huvudrapporten och i det GIS-underlag som vi levererar till beställaren. Utredningsområdet finns också redovisat i huvudrapporten. Objekten är sorterade i stigande nummerordning.

Läsinstruktion

Varje delobjekt beskrivs i ett objektsblad på 1–2 sidor. I beskrivningen ingår administrativa data, ett fotografi som ger en upplevelse av naturmiljön, en sammanfattande beskrivning, tabell över viktiga strukturer knutna till naturtypen, en motivering till vald naturvärdesklass, samt en tabell över påträffade och kända naturvårdsarter, skyddade arter och rödlistade arter.

Naturvärdesklass

En samlad bedömning av det inventerade objektets naturvärdesklass görs utifrån utfallet för bedömningsgrunderna för art och biotop (se beskrivning i bilaga 2, Metodbeskrivning). Grund för både art- och biotopvärde redovisas i objektsbladet. Följande naturvärdeklasser ingår i SIS standard:

- Högsta naturvärde naturvärdesklass 1. Störst positiv betydelse för biologisk mångfald
- Högt naturvärde naturvärdesklass 2. Stor positiv betydelse för biologisk mångfald
- Påtagligt naturvärde naturvärdesklass 3. Påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald

Som tillägg kan också följande klass ingå:

- Visst naturvärde – naturvärdesklass 4. Viss positiv betydelse för biologisk mångfald

Termer och begrepp följer SIS standard med två undantag. Naturtyp enligt SIS kallas i objektskatalogen Naturtypsgrupp och biotop kallas här naturtyp. Namnsättningen av respektive naturtyp följer i första hand indelning i enlighet med vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1 (Naturvårdsverket 2011). För naturtyper som inte ingår i habitatdirektivet, eller där behov finns för finare indelning (exempelvis taiga) används namn i enlighet en tolkningsnyckel som tagits fram av Ekologigruppen (se bilaga 2, Metodbeskrivning).

Natura 2000-naturtyper

En bedömning görs i fall objektet uppfyller kvalitetskrav på att klassas som Natura 2000-naturtyp eller ej. Dessutom görs bedömning av om tillståndet i objektet är gynnsamt eller inte. För allmänna och hotade naturtyper som exempelvis taiga krävs att tillståndet är gynnsamt för att biotopvärdet ska bli högt för bedömningskriterie sällsynthet och hot.

01. Trädklädd betesmark

Naturvärdesklass	Högt naturvärde - naturvärdesklass 2
Naturtyp (grupp)	Äng och betesmark
Dominerande biotop	Trädklädd betesmark (100%)
Skyddsstatus	Ingen
Skyddade arter	Förekommer
Inventerare	Stina Hällholm

Områdesbeskrivning

Biotop: Trädklädd betesmark (100 %), undernaturtyper: Blandskogshage (100%).

Natura 2000 Naturtyp: Trädklädd betesmark (9070) Bevarandetilstånd: Dålig

Beskrivning:

Objektet utgjordes av en trädklädd betesmark som inte längre hävdas. Trädsnittet var luckigt med flera vidkroniga träd och en stor variation av arter med bl.a ek, asp, tall, gran, sälg, björk, hassel, al, alm och lönn. Norra delen av området hade en större andel barrträd blandat med enstaka ek och andra lövträd, blåbärsris och hållmarker. Allra längst i norr samt i sydväst förekom hassellundar med mestadels yngre/medelålders hassel men med några äldre och grova buketter. Ett mindre område i mitten av objektet bestod av mycket sly av asp och ung hassel. Äldre träd av tall förekom tämligen allmänt, liksom sparsamt med nästan gamla eller gamla träd av sälg, tall, ek, gran och asp (varav flera med bohål i). I söder fanns två stycken mycket gamla jätteekar och överlag i området förekom död ved, både stående och liggande av flera olika trädslag.

Kontinuitet: Lång obruten trädkontinuitet (100-300 år)

Markfuktighet: Frisk

Påverkan/Naturlighet: Luckigt trädsnitt, Flerskiktat, Olikåldrigt, Naturligt föryngrat, Plockhugget, Ogödslat

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och högt biotopvärde. De främsta naturvärdena i objektet är knutna till gamla träd och död ved samt i viss mån kärnväxtfloran.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvärdsarter: Flera naturvärdsarter förekommer.

Åtminstone några naturvärdsarter är goda indikatorer på naturvärde eller har livskraftiga förekomster.

Rödlistade arter: Enstaka rödlistade arter förekommer.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Artrikedom: Området är inte påtagligt artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: De biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald som kan förväntas förekomma i biotopen finns i stor omfattning och med uppenbart god kvalitet. Biotopkvaliteterna kan inte bli avsevärt bättre i den aktuella regionen.

Sällsynthet och hot: Förekomst av biotop som är regionalt sällsynt.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Nästan gammal sälg	Döende träd, insekthål, gångar, grov	Enstaka till sparsamt (1-10/ha)	70 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal tall	Bohål	Tämligen allmän (11-50/ha)	60 cm
Lågor	Triviallövlåga		Enstaka till sparsamt (1-5 m ³ /ha)	
Lågor	Almlåga	Insektspår, grov, barklös	Enstaka till sparsamt (1-5 m ³ /ha)	

Värdefulla träd	Gammal sälg	Vidkronig, jätteträd (>100 cm dbh), insektshål, gångar, hackmärken, hacksnettar	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	120 cm
Värdefulla buskar	Hagtornar		Sällsynt (<1 ha)	
Värdefulla träd	Gammal sötkörsbär	Döende träd	Sällsynt (<1 ha)	70 cm
Lågor	Sälglåga		Enstaka till sparsamt (1-5 m ³ /ha)	
Värdefulla träd	Nästan gammal asp	Bohåll	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	
Värdefulla träd	Nästan gammal gran		Enstaka till sparsam (1-10/ha)	60 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal ek		Enstaka till sparsam (1-10/ha)	
Lågor	Tallåga	Insektspar, barklös	Enstaka till sparsamt (1-5 m ³ /ha)	
Värdefulla träd	Gammal tall	Grövre torrgrenar, insektshål, gångar, grov	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	60-80 cm
Torrträd och högstubbar	Asp	Torrträd, bohåll, hackmärken efter hackspettar	Sällsynt (<1 m ³ /ha)	
Värdefulla träd	Nästan gammal värtbjörk		Enstaka till sparsam (1-10/ha)	
Värdefulla träd	Mycket gammal tall	Grov	Sällsynt (<1 ha)	80 cm
Värdefulla buskar	Hassel	Gammal	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	

Naturvårdsarter

Skyddade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Skyddsstatus	Referens	Kommentar
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Enstaka	Ringa	AFS: § 9	Stina Hällholm	
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst		Johan Allmér	
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Flera	Visst	AFS: § 4	Johan Allmér	
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	
Tajgafladdermus (<i>Myotis brandtii</i>)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	Tajgafladdermus/Mustaschfladdermus
Spillkråka (<i>Dryocopus martius</i>)	Enstaka	Högt	AFS: § 4 (Fågeldir. bil. 1)	Stina Hällholm	Arten hördes i närområdet men det är osäkert ifall arten häckar inom objektet.

Rödlistade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Rödlistekategori	Referens	Kommentar
Svartöra (<i>Auricularia mesenterica</i>)	Enstaka	Mycket högt	Nära hotad (NT)	Stina Hällholm	
Rutskinn (<i>Xylobolus frustulatus</i>)	Enstaka	Mycket högt	Nära hotad (NT)	Stina Hällholm	På gammalt jätteträd av ek
Skogsalm (<i>Ulmus glabra</i>)	Enstaka	Visst	Akut hotad (CR)	Stina Hällholm	
Spillkråka (<i>Dryocopus martius</i>)	Enstaka	Högt	Nära hotad (NT)	Stina Hällholm	Arten hördes i närområdet men det är osäkert ifall arten häckar inom objektet.

Övriga naturvårdsarter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Naturvårdsartstyp	Referens	Kommentar
-----	-----------	----------------	-------------------	----------	-----------

Brudbröd (<i>Filipendula vulgaris</i>)	Enstaka	Högt	typisk art, ängs- och betesart	Stina Hällholm	
Brun nållav (<i>Chaenotheca phaeocephala</i>)	Enstaka	Högt	typisk art, signalart skog, naturvärdesindikator	Stina Hällholm	På gammalt jätteträd av ek
Granbarkgnagare (<i>Microbregma emarginatum</i>)	Enstaka	Högt	typisk art, signalart skog, tidigare rödlistad art	Stina Hällholm	
Gulmåra (<i>Galium verum</i>)	Enstaka	Visst	ängs- och betesart	Stina Hällholm	
Gökärt (<i>Lathyrus linifolius</i>)	Flera	Visst	typisk art, ängs- och betesart, brynart	Stina Hällholm	
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Enstaka	Ringa	typisk art, skyddad art	Stina Hällholm	
Liten blåklocka (<i>Campanula rotundifolia</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och betesart	Stina Hällholm	
Myskmadra (<i>Galium odoratum</i>)	Flera	Mycket högt	typisk art, signalart skog	Stina Hällholm	Detta fynd är sannolikt en förvildad trädgårdsrymling.
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst	skyddad art, ansvarsart	Johan Allmér	
Rutskinn (<i>Xylobolus frustulatus</i>)	Enstaka	Mycket högt	typisk art, rödlistad art	Stina Hällholm	På gammalt jätteträd av ek
Svartöra (<i>Auricularia mesenterica</i>)	Enstaka	Mycket högt	typisk art, rödlistad art	Stina Hällholm	
Tajgafladdermus (<i>Myotis brandtii</i>)	Enstaka	Högt	typisk art, skyddad art	Johan Allmér	Tajgafladdermus/Mustaschfladdermus
Ärenpris (<i>Veronica officinalis</i>)	Flera	Ringa	ängs- och betesart, brynart	Stina Hällholm	

02. Gräsmark

Naturvärdesklass	Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp (grupp)	Äng och betesmark
Dominerande biotop	Öppen kultiverad gräsmark (100%)
Skyddsstatus	Ingen
Skyddade arter	Förekommer
Inventerare	Stina Hällholm

Områdesbeskrivning

Biotop: Öppen kultiverad gräsmark (100 %),.

Beskrivning:

Objektet utgjordes av mestadels öppen och näringspåverkad gräsmark med enstaka torrträd av alm, aspely, buskage av salix, enstaka körsbärsträd, yngre gran och björk i kanten samt en stor vidkronig sålg. Marken var bitvis lite fuktig och flera gamla diken förekom i kanterna av objektet. Området utgör födosökmiljö för flera arter av fladdermöss. Enligt historiska kartor har området tidigare varit trädgård eller åkermark.

Kontinuitet: Avbruten hävd

Markfuktighet: Frisk

Påverkan/Naturlighet: Tydlig gödselpåverkan/övergödning, Dikat

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett visst artvärde och visst biotopvärde. Objektets naturvärden är främst knutna till enstaka äldre träd.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en naturvårdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Artrikedom: Området är inte påtagligt artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Nästan gammal sålg	Vidkronig	Sällsynt (<1 ha)	
Torrträd och högstubbar	Alm	Torrträd, barklös	Sällsynt (<1 m3/ha)	

Naturvårdsarter

Skyddade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Skyddsstatus	Referens	Kommentar

Större brunfladdermus (Nyctalus noctula)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	
Nordfladdermus (Eptesicus nilssonii)	Flera	Visst		Johan Allmér	
Tajgafladdermus (Myotis brandtii)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	Tajgafladdermus/mustaschfladdermus
Dvärgpipistrell (Pipistrellus pygmaeus)	Flera	Visst	AFS: § 4	Johan Allmér	

Övriga naturvårdsarter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Naturvårdsartstyp	Referens	Kommentar
Nordfladdermus (Eptesicus nilssonii)	Flera	Visst	skyddad art, ansvarsart	Johan Allmér	
Tajgafladdermus (Myotis brandtii)	Enstaka	Högt	typisk art, skyddad art	Johan Allmér	Tajgafladdermus/mustaschfladdermus
Ärenpris (Veronica officinalis)	Enstaka	Ringa	ängs- och betesart, brynart	Stina Hällholm	

03. Trädklädd betesmark

Naturvärdesklass	Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp (grupp)	Äng och betesmark
Dominerande biotop	Trädklädd betesmark (100%)
Skyddsstatus	Ingen
Skyddade arter	Förekommer
Inventerare	Aina Pihlgren

Områdesbeskrivning

Biotop: Trädklädd betesmark (100 %),.

Beskrivning:

Trädklädd betesmark med björk och ek samt enstaka tall, gran och asp. Flera hävdgynnade arter förekommer i fältskiktet men hävden har upphört. Sydvänt bryn med slånbuskar. Visst uppslag av ung asp och unga ekar. Två gamla, grova tallar växer i söder. Enstaka sälgar ute i åkermarken.

Kontinuitet: Avbruten hävd

Beståndsålder: 70-100 år

Markfuktighet: Frisk

Påverkan/Naturlighet: Ogödslat, Naturligt föryngrat, Luckigt trädsikt, Olikåldrigt, Flerskiktat

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett visst artvärde och påtagligt biotopvärde.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvärdsarter: Enstaka naturvärdsarter förekommer. Åtminstone en naturvärdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Artrikedom: Området är artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Flera biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande. Enstaka biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller hade kunnat förekomma i större omfattning.

Sällsynthet och hot: Förekomst av biotop som är regionalt sällsynt.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Nästan gammal säl	Solexponerat, insektshål, gångar	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	30,45 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal ek	Grov, vidkronig	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	60 cm
Lågor	Tallåga	Insektspår, rotvälta, vindfällor, barklös	Enstaka till sparsamt (1-5 m3/ha)	30 cm
Ängs- och betesmark		Bar jord, viss stembundenhet		
Brynmiljö		Blommande/bärande buskar, solexponerat, sydvänt, blottad mineraljord		
Värdefulla träd	Nästan gammal värtbjörk	Hålträd	Sällsynt (<1 ha)	35 cm

Värdefulla träd	Nästan gammal asp	Döende träd, hålträd, röttskada	Sällsynt (<1 ha)	45 cm
Torrträd och högstubbar	Björk	Vedsvamprik	Enstaka till sparsamt (1-5 m ³ /ha)	35 cm
Värdefulla träd	Gammal tall	Grov, grövre torrgrenar, insektshål, gångar, djupa barksprickor	Enstaka till sparsamt (1-10/ha)	80 cm

Naturvårdsarter

Skyddade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Skyddsstatus	Referens	Kommentar
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Ett stort antal	Ringa	AFS: § 9	Aina Pihlgren	
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst		Johan Allmer	
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Flera	Visst	AFS: § 4	Johan Allmer	
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmer	

Övriga naturvårdsarter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Naturvårdsartstyp	Referens	Kommentar
Brudbröd (<i>Filipendula vulgaris</i>)	Flera	Högt	typisk art, ängs- och betesart	Aina Pihlgren	
Gulmåra (<i>Galium verum</i>)	Flera	Visst	ängs- och betesart	Aina Pihlgren	
Gökärt (<i>Lathyrus linifolius</i>)	Flera	Visst	typisk art, ängs- och betesart, brynart	Aina Pihlgren	
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Ett stort antal	Ringa	typisk art, skyddad art	Aina Pihlgren	
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst	skyddad art, ansvarsart	Johan Allmer	
Stor blåklocka (<i>Campanula persicifolia</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och betesart	Aina Pihlgren	
Svartkämpar (<i>Plantago lanceolata</i>)	Enstaka	Ringa	typisk art	Aina Pihlgren	
Ängshavre (<i>Avenula pratensis</i>)	Flera	Visst	typisk art, ängs- och betesart, brynart	Aina Pihlgren	
Ärenpris (<i>Veronica officinalis</i>)	Flera	Ringa	ängs- och betesart, brynart	Aina Pihlgren	

04. Trädgård med tallar

Naturvärdesklass	Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp (grupp)	Park och trädgård
Dominerande biotop	Trädgård (100%)
Skyddsstatus	Ingen
Skyddade arter	Ingen känd förekomst
Inventerare	Aina Pihlgren

Områdesbeskrivning

Biotop: Trädgård (100 %),.

Beskrivning:

Fyra gamla tallar i kanten på en trädgård. Visst naturligt inslag i fältskiktet.

Kontinuitet: Begränsad trädkontinuitet (<100 år)

Beståndsålder: 100-120 år

Markfuktighet: Torr

Påverkan/Naturlighet: Enkelskiktat, Röjt

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett visst artvärde och visst biotopvärde.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en naturvårdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Gammal tall	Solexponerad	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	70 cm

Naturvårdsarter

Skyddade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Skyddsstatus	Referens	Kommentar
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Flera	Ringa	AFS: § 9	Aina Pihlgren	

Övriga naturvårdsarter

--	--	--	--	--	--

<i>Art</i>	<i>Förekomst</i>	<i>Indikatorvärde</i>	<i>Naturvårdsartstyp</i>	<i>Referens</i>	<i>Kommentar</i>
Gulmåra (<i>Gaium verum</i>)	Enstaka	Visst	ängs- och betesart	Aina Pihlgren	
Gökärt (<i>Lathyrus linifolius</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och betesart, brynard	Aina Pihlgren	
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Flera	Ringa	typisk art, skyddad art	Aina Pihlgren	
Ängshavre (<i>Avenula pratensis</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och betesart, brynard	Aina Pihlgren	

05. Träddungar

Naturvärdesklass	Visst naturvärde - naturvärdesklass 4
Naturtyp (grupp)	Äng och betesmark
Dominerande biotop	Trädbärande kultiverad betesmark (100%)
Skyddsstatus	Ingen
Skyddade arter	Ingen känd förekomst
Inventerare	Stina Hällholm

Områdesbeskrivning

Biotop: Trädbärande kultiverad betesmark (100 %).

Beskrivning:

Objektet utgjordes av öppen mark med mindre dungar av träd med bl.a en flerstammig yngre sälg, gammal grov sälg, medelålders ek, äldre äppelträd, död ved av sälg, ung björk och lönn. Längst österut fanns ett tätt parti med ung asp samt en del sly av hägg. Vegetationen var näringspåverkad.

Kontinuitet: Avbruten hävd

Markfuktighet: Frisk

Påverkan/Naturlighet: Tydlig gödselpåverkan/övergödning

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett obetydligt artvärde och visst biotopvärde kopplat till enstaka äldre träd och död ved.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Inga eller obetydliga förekomster av naturvårdsarter.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Artrikedom: Området är inte påtagligt artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Lågor	Sälglåga	Insektspår	Enstaka till sparsamt (1-5 m3/ha)	
Värdefulla träd	Gammal sälg	Hackmärken, hackspettar, insektshål, gångar, grov	Enstaka till sparsamt (1-10/ha)	

Naturvårdsarter

Övriga naturvårdsarter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Naturvårdsartstyp	Referens	Kommentar
Ärenpris (<i>Veronica officinalis</i>)	Flera	Ringa	ängs- och betesart, brynart	Stina Hällholm	

06. Uttringe gård

Naturvärdesklass	Högt naturvärde - naturvärdesklass 2
Naturtyp (grupp)	Park och trädgård
Dominerande biotop	Trädgård (100%)
Skyddsstatus	Strandskyddsområde
Skyddade arter	Förekommer
Inventerare	Aina Pihlgren

Områdesbeskrivning

Biotop: Trädgård (100 %),.

Beskrivning:

Gårdsmiljö med flera äldre ädellövträd av ek och ask. Flera lönnar och enstaka alar vid vattnet. En lönn 90 cm i diameter. Några grova björkar, 65-70 cm i diameter. Jättek och en ek med hål. Även yngre björkar och ekar förekommer. Jätte ask. Några grova sålgar.

Kontinuitet: Lång obruten trädkontinuitet (100-300 år)

Beståndsålder: 150-250 år

Markfuktighet: Frisk

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och högt biotopvärde.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Flera naturvårdsarter förekommer.

Åtminstone några naturvårdsarter är goda indikatorer på naturvärde eller har livskraftiga förekomster.

Rödlistade arter: Enstaka rödlistade arter förekommer.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: De biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald som kan förväntas förekomma i biotopen finns i stor omfattning och med uppenbart god kvalitet. Biotopkvaliteterna kan inte bli avsevärt bättre i den aktuella regionen.

Sällsynthet och hot: Förekomst av biotop som är regionalt sällsynt.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Gammal ask	Spår av hamling, hålträd mulm, solexponerad, mossfäll	Sällsynt (<1 ha)	75 cm
Torrträd och högstubbar	Ask	Insektshål och gångar, hålträd, mulm	Enstaka till sparsamt (1-5 m ³ /ha)	50 cm
Värdefulla träd	Gammal ek		Sällsynt (<1 ha)	110 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal ek	Grov, djupa barksprickor	Enstaka till sparsamt (1-10/ha)	80 cm
Värdefulla träd	Gammal ask	Grov	Sällsynt (<1 ha)	95 cm
Värdefulla träd	Gammal klibbal	Grov	Sällsynt (<1 ha)	70 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal klibbal		Enstaka till sparsamt (1-10/ha)	60 cm

Värdefulla träd	Gammal lönn	Grov, grövre torrgrenar	Sällsynt (<1 ha)	90 cm
Värdefulla träd	Gammal vårtbjörk	Grov, hålträd mulm	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	65,70,65 cm
Torrträd och högstubbar	Ask	Hålträd	Enstaka till sparsamt (1-5 m ³ /ha)	60, cm
Värdefulla träd	Gammal tall		Sällsynt (<1 ha)	50 cm
Värdefulla träd	Mycket gammal ek	Jätteträd (>100 cm dbh), savflöde, djupa barksprickor	Sällsynt (<1 ha)	150 cm
Värdefulla träd	Gammal ek	Hålträd	Sällsynt (<1 ha)	
Lågor	Eklåga	Mossfäll, barklös, insektspår	Enstaka till sparsamt (1-5 m ³ /ha)	70 cm
Värdefulla träd	Gammal ask	Jätteträd (>100 cm dbh), mossfäll, solexponerad	Sällsynt (<1 ha)	130 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal sälg		Enstaka till sparsam (1-10/ha)	50 cm
Värdefulla träd	Gammal sälg		Sällsynt (<1 ha)	90 cm

Naturvårdsarter

Skyddade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Skyddsstatus	Referens	Kommentar
Gullviva (<i>Primula veris</i>)	Enstaka	Visst	AFS: § 8	Aina Pihlgren	
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Flera	Ringa	AFS: § 9	Aina Pihlgren	
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst		Johan Allmér	
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Flera	Visst	AFS: § 4	Johan Allmér	
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)	Flera	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	
Tajgafladdermus (<i>Myotis brandtii</i>)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	Mustaschfladdermus/tajgafladdermus
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentonii</i>)	Flera	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	

Rödlistade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Rödlistekategori	Referens	Kommentar
Tallticka (<i>Phellinus pini</i>)	Enstaka	Mycket högt	Nära hotad (NT)	Aina Pihlgren	En fruktkropp på en tall.
Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Enstaka	Ringa	Starkt hotad (EN)	Aina Pihlgren	

Övriga naturvårdsarter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Naturvårdsartstyp	Referens	Kommentar
Gullviva (<i>Primula veris</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och betesart, skyddad art	Aina Pihlgren	
Gulmåra (<i>Galium verum</i>)	Enstaka	Visst	ängs- och betesart	Aina Pihlgren	
Liljekonvalj (<i>Convallaria majalis</i>)	Flera	Ringa	typisk art, skyddad art	Aina Pihlgren	
Liten blåklocka (<i>Campanula</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och	Aina Pihlgren	

rotundifolia)			betesart		
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst	skyddad art, ansvarsart	Johan Allmér	
Tajgafladdermus (<i>Myotis brandtii</i>)	Enstaka	Högt	typisk art, skyddad art	Johan Allmér	Mustaschfladdermus/tajgafladdermus
Tallticka (<i>Phellinus pini</i>)	Enstaka	Mycket högt	typisk art, signalart skog, rödlistad art	Aina Pihlgren	En fruktkropp på en tall.
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentonii</i>)	Flera	Högt	typisk art, skyddad art	Johan Allmér	
Ärenpris (<i>Veronica officinalis</i>)	Enstaka	Ringa	ängs- och betesart, brynart	Aina Pihlgren	

07. Triviallövskog med ädellövinslag

Naturvärdesklass	Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp (grupp)	Skog och träd, boreal skog
Dominerande biotop	Taiga (100%)
Skyddsstatus	Ingen
Skyddade arter	Förekommer
Inventerare	Aina Pihlgren

Områdesbeskrivning

Biotop: Taiga (100 %), undernaturtyper: Triviallövskog med ädellövinslag (100%).

Nyckelbiotopstatus: Uppfyller ej kvalitetskrav på nyckelbiotop eller NVO

Beskrivning:

Triviallövskog med asp, lönn, björk, sälg, al och ask. Enstaka hassel och hagtornsbuskar. Rikligt med unga askskott i fältskiktet. Flera döda askar.

Kontinuitet: Begränsad trädkontinuitet (<100 år)

Beståndsålder: 40-70 år

Markfuktighet: Frisk

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett visst artvärde och visst biotopvärde.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en naturvårdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Nästan gammal asp	Grov, mossfäll, beskuggad	Sällsynt (<1 ha)	65 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal ask	Insektshål, gångar	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	55 cm
Torrträd och högstubbar	Ask	Insektshål och gångar, vedsvamprik	Tämligen allmänt (5--15 m3/ ha)	35 cm
Värdefulla träd	Gammal oxel	Döende träd, hålträd	Sällsynt (<1 ha)	35 cm

Naturvårdsarter

Skyddade arter

--	--	--	--	--

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Skyddsstatus	Referens	Kommentar
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst		Johan Allmer	
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Flera	Visst	AFS: § 4	Johan Allmer	
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)		Högt	AFS: § 4	Johan Allmer	

Rödlistade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Rödlistekategori	Referens	Kommentar
Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Enstaka	Ringa	Starkt hotad (EN)	Aina Pihlgren	

Övriga naturvårdsarter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Naturvårdsartstyp	Referens	Kommentar
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst	skyddad art, ansvarsart	Johan Allmer	

08. Ekar

Naturvärdesklass	Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp (grupp)	Skog och träd, ädellövskog
Dominerande biotop	Ädellövträd (100%)
Skyddsstatus	Ingen
Skyddade arter	Förekommer
Inventerare	Aina Pihlgren

Områdesbeskrivning

Biotop: Ädellövträd (100 %),.

Beskrivning:

Ekar i bryn, några lönnar, en grov ask. Ormbär växer på ett ställe.

Kontinuitet: Begränsad trädkontinuitet (<100 år)

Beståndsålder: 70-100 år

Markfuktighet: Frisk

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett visst artvärde och obetydligt biotopvärde.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en naturvårdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Lågor	Triviallövlåga	Mossfäll, fuktig	Sällsynt (<1 m3/ha)	40 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal ask		Sällsynt (<1 ha)	60 cm

Naturvårdsarter

Skyddade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Skyddsstatus	Referens	Kommentar
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst		Johan Allmer	
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Flera	Visst	AFS: § 4	Johan Allmer	

Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmer	
--	---------	------	----------	--------------	--

Rödlistade arter

<i>Art</i>	<i>Förekomst</i>	<i>Indikatorvärde</i>	<i>Rödlistekategori</i>	<i>Referens</i>	<i>Kommentar</i>
Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Enstaka	Ringa	Starkt hotad (EN)	Aina Pihlgren	

Övriga naturvårdsarter

<i>Art</i>	<i>Förekomst</i>	<i>Indikatorvärde</i>	<i>Naturvårdsartstyp</i>	<i>Referens</i>	<i>Kommentar</i>
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst	skyddad art, ansvarsart	Johan Allmer	
Ormbär (<i>Paris quadrifolia</i>)	Flera	Visst	typisk art, signalart skog	Aina Pihlgren	

09. Alskog

Naturvärdesklass	Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp (grupp)	Skog och träd, boreal skog
Dominerande biotop	Lövsumpskog (100%)
Skyddsstatus	Strandskyddsområde
Skyddade arter	Förekommer
Inventerare	Stina Hällholm

Områdesbeskrivning

Biotop: Lövsumpskog (100 %), undernaturtyper: Alsumpskog/alkärr (100%).

Beskrivning:

Objektet utgjordes av en strandalskog vid sjön Uttringen. Marken var fuktig och bitvis blöt med mycket nässlor, älggräs och strävbladiga gräs. Inom området förekom både flera äldre alar, några grova och flerstammiga träd samt yngre al. Området kan möjligen vara en lämplig miljö för mindre hackspett. Skäggdopping och storlom förekom i vattnet utanför objektet.

Kontinuitet: Begränsad skoglig kontinuitet (<100 år)

Beståndsålder: 40-70 år

Vegetationstyp: Bredbladigt grästyp

Markvegetationstyp: Bredbladigt grästyp

Markfuktighet: Fuktig

Påverkan/Naturlighet: Naturligt föryngrat, Olikåldrigt

Övrigt: Översvämning,

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett visst artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Objektets främsta naturvärden är knutna till äldre alträäd.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en naturvårdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Artrikedom: Området är inte påtagligt artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Flera biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande. Enstaka biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller hade kunnat förekomma i större omfattning.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Gammal klibbal	Hålträd mulm, insektshål, gångar, grov, mossfäll	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	50-80 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal klibbal	Bohål, vidkronig, döende träd	Tämligen allmän (11-50/ha)	
Torrträd och högstubbar	Al	Insektshål och gångar	Sällsynt (<1 m3/ha)	20 cm

Naturvårdsarter

Skyddade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Skyddsstatus	Referens	Kommentar
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst		Johan Allmér	
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Flera	Visst	AFS: § 4	Johan Allmér	
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)	Flera	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	
Tajgafladdermus (<i>Myotis brandtii</i>)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	Mustaschfladdermus/tajgafladdermus
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentonii</i>)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	

Övriga naturvårdsarter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Naturvårdsartstyp	Referens	Kommentar
Majbräken (<i>Athyrium filix-femina</i>)	Enstaka	Ringa	typisk art	Aina Pihlgren	
Missne (<i>Calla palustris</i>)			typisk art, signalart skog	Adoxa 2012	
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst	skyddad art, ansvarsart	Johan Allmér	
Rankstarr (<i>Carex elongata</i>)		Högt	typisk art, signalart skog	Adoxa 2012	
Tajgafladdermus (<i>Myotis brandtii</i>)	Enstaka	Högt	typisk art, skyddad art	Johan Allmér	Mustaschfladdermus/tajgafladdermus
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentonii</i>)	Enstaka	Högt	typisk art, skyddad art	Johan Allmér	

10. Alskog

Naturvärdesklass	Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp (grupp)	Skog och träd, boreal skog
Dominerande biotop	Taiga (100%)
Skyddsstatus	Strandskyddsområde
Skyddade arter	Förekommer
Inventerare	Aina Pihlgren

Områdesbeskrivning

Biotop: Taiga (100 %), undernaturtyper: Triviallövskog (100%).

Beskrivning:

Alskog som vuxit upp på en före detta åkermark. Älgört, videört, brännässlor och skogssäv växer rikligt i fältskiktet. Enstaka hägg och gråvide.

Kontinuitet: Begränsad trädkontinuitet (<100 år)

Beståndsålder: 40-70 år

Markfuktighet: Fuktig

Påverkan/Naturlighet: Naturligt föryngrat, Olikåldrigt

Övrigt: Översvämning,

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett visst artvärde och visst biotopvärde.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en naturvårdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Nästan gammal klibbal		Tämligen allmän (11-50/ ha)	

Naturvårdsarter

Skyddade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Skyddsstatus	Referens	Kommentar
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst		Johan Allmér	
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Flera	Visst	AFS: § 4	Johan Allmér	

Tajgafladdermus (<i>Myotis brandtii</i>)	Enstaka	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	Mustaschfladdermus/tajgafladdermus
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)	Flera	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentonii</i>)	Flera	Högt	AFS: § 4	Johan Allmér	

Övriga naturvårdsarter

<i>Art</i>	<i>Förekomst</i>	<i>Indikatorvärde</i>	<i>Naturvårdsartstyp</i>	<i>Referens</i>	<i>Kommentar</i>
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Flera	Visst	skyddad art, ansvarsart	Johan Allmér	
Tajgafladdermus (<i>Myotis brandtii</i>)	Enstaka	Högt	typisk art, skyddad art	Johan Allmér	Mustaschfladdermus/tajgafladdermus
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentonii</i>)	Flera	Högt	typisk art, skyddad art	Johan Allmér	

11. Askar

Naturvärdesklass	Visst naturvärde - naturvärdesklass 4
Naturtyp (grupp)	Park och trädgård
Dominerande biotop	Trädgård (100%)
Skyddsstatus	Strandskyddsområde
Skyddade arter	Ingen känd förekomst
Inventerare	Aina Pihlgren

Områdesbeskrivning

Biotop: Trädgård (100 %),.

Beskrivning:

Sex större askar planterade i två rader på villatomt.

Kontinuitet: Begränsad trädkontinuitet (<100 år)

Beståndsålder: 70-100 år

Markfuktighet: Torr

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett obetydligt artvärde och visst biotopvärde.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Inga eller obetydliga förekomster av naturvårdsarter.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Gammal ask	Solexponerad	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	70 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal ask	Solexponerad, insektshål, gångar	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	50 cm

Naturvårdsarter

Rödlistade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Rödlistekategori	Referens	Kommentar
Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Flera	Ringa	Starkt hotad (EN)	Aina Pihlgren	

12. Trädparti vid vatten

Naturvärdesklass	Visst naturvärde - naturvärdesklass 4
Naturtyp (grupp)	Park och trädgård
Dominerande biotop	Trädgård (100%)
Skyddsstatus	Strandskyddsområde
Skyddade arter	Ingen känd förekomst
Inventerare	Stina Hällholm

Områdesbeskrivning

Biotop: Trädgård (100 %),.

Beskrivning:

Objektet utgjordes av en trädklädd liten sluttning ner mot sjön Uttringen. Bland träden fanns gammal björk, ett grovt hålträd av sälg, död liggande ved av sälg samt enstaka buskar av nypon och hagtorn. I norr fanns en liten berghäll.

Markfuktighet: Frisk

Påverkan/Naturlighet: Naturligt föryngrat

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett obetydligt artvärde och visst biotopvärde. Objektets främsta naturvärden är knutna till de äldre träden.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Inga eller obetydliga förekomster av naturvårdsarter.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Inga förekomster, eller förekomst av unga träd av alm eller ask.

Artrikedom: Området är inte påtagligt artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Gammal sälg	Grov, hålträd mulm, bohål, insektshål, gångar	Sällsynt (<1 ha)	65 cm
Lågor	Sälglåga	Insektspår, barklös, gammal	Sällsynt (<1 m3/ha)	
Värdefulla träd	Gammal vårtbjörk	Grov	Sällsynt (<1 ha)	
Värdefulla träd	Nästan gammal vårtbjörk		Enstaka till sparsam (1-10/ha)	
Värdefulla buskar	Hagtornar		Sällsynt (<1 ha)	
Värdefulla buskar	Nyponros		Enstaka till sparsam (1-10/ha)	

Naturvårdsarter

Övriga naturvårdsarter

<i>Art</i>	<i>Förekomst</i>	<i>Indikatorvärde</i>	<i>Naturvårdsartstyp</i>	<i>Referens</i>	<i>Kommentar</i>
Gökärt (<i>Lathyrus linifolius</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och betesart, brynart	Stina Hällholm	
Ärenpris (<i>Veronica officinalis</i>)	Enstaka	Ringa	ängs- och betesart, brynart	Stina Hällholm	

13. Trädklädd betesmark

Naturvärdesklass	Högt naturvärde - naturvärdesklass 2
Naturtyp (grupp)	Äng och betesmark
Dominerande biotop	Trädklädd betesmark (100%)
Skyddsstatus	Strandskyddsområde
Skyddade arter	Ingen känd förekomst
Inventerare	Aina Pihlgren

Områdesbeskrivning

Biotop: Trädklädd betesmark (100 %),.

Beskrivning:

Trädklädd betesmark med tall, björk och en ek samt enstaka nyponbuskar. I fältskiktet förekommer flera hävdgynnade arter men hävden har upphört. En gammal tall och en flerstamig björk växer i området.

Kontinuitet: Avbruten hävd

Beståndsålder: 100-120 år

Markfuktighet: Frisk

Påverkan/Naturlighet: Ogödslat, Luckigt trädskikt, Enkelskiktat

Bedömningsgrunder SIS

Motiv för värdebedömning naturvärde

Området bedöms ha ett högt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Bedömningsgrunder för artvärde:

Naturvårdsarter: Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en naturvårdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.

Rödlistade arter: Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.

Hotade arter: Enstaka hotade arter förekommer.

Artrikedom: Området är artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.

Bedömningsgrunder för biotopvärde:

Biotopkvalitet: Flera biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande. Enstaka biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller hade kunnat förekomma i större omfattning.

Sällsynthet och hot: Biotopen är allmänt förekommande.

Ekologiskt viktiga strukturer

Strukturtyp	Struktur	Nyckelelement	Frekvens	Diameter
Värdefulla träd	Gammal tall	Insektshål, gångar, grov	Sällsynt (<1 ha)	90 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal ek	Grövre torrrenar	Sällsynt (<1 ha)	75 cm
Värdefulla träd	Nästan gammal vårtbjörk	Djupa barksprickor, uppsprucken bark, insektshål, gångar	Enstaka till sparsam (1-10/ha)	45 cm
Ängs- och betesmark		Viss stenbundenhet		

Naturvårdsarter

Rödlistade arter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Rödlistekategori	Referens	Kommentar
Tallharticka (<i>Onnia triquetra</i>)	Enstaka	Mycket högt	Starkt hotad (EN)	Aina Pihlgren	Två fruktkroppar på rötterna.

Övriga naturvårdsarter

Art	Förekomst	Indikatorvärde	Naturvårdsartstyp	Referens	Kommentar
Brudbröd (<i>Filipendula vulgaris</i>)	Enstaka	Högt	typisk art, ängs- och betesart	Aina Pihlgren	
Gulmåra (<i>Galium verum</i>)	Flera	Visst	ängs- och betesart	Aina Pihlgren	
Gökärt (<i>Lathyrus linifolius</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och betesart, brynart	Aina Pihlgren	
Stor blåklocka (<i>Campanula persicifolia</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och betesart	Aina Pihlgren	
Tjärblomster (<i>Viscaria vulgaris</i>)	Enstaka	Visst	typisk art, ängs- och betesart, brynart	Aina Pihlgren	
Ängshavre (<i>Avenula pratensis</i>)	Flera	Visst	typisk art, ängs- och betesart, brynart	Aina Pihlgren	
Ärenpris (<i>Veronica officinalis</i>)	Enstaka	Ringa	ängs- och betesart, brynart	Aina Pihlgren	